

DĚTSKÝ ILUSTROVANÝ ATLAS SVĚTA

Jiří Martínek
Ilustroval Antonín Šplíchal

pro
malé
školáky

Dětský ilustrovaný ATLAS SVĚTA

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

RNDr. Jiří Martínek, Ph.D.
Dětský ilustrovaný ATLAS SVĚTA – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

DĚTSKÝ ILUSTROVANÝ ATLAS SVĚTA

Jiří Martínek
Ilustroval Antonín Šplíchal

FRAGMENT

Práce s mapou

Jak se v mapě vyznat? Jde to jednoduše, jen musíte znát pár základních pravidel.

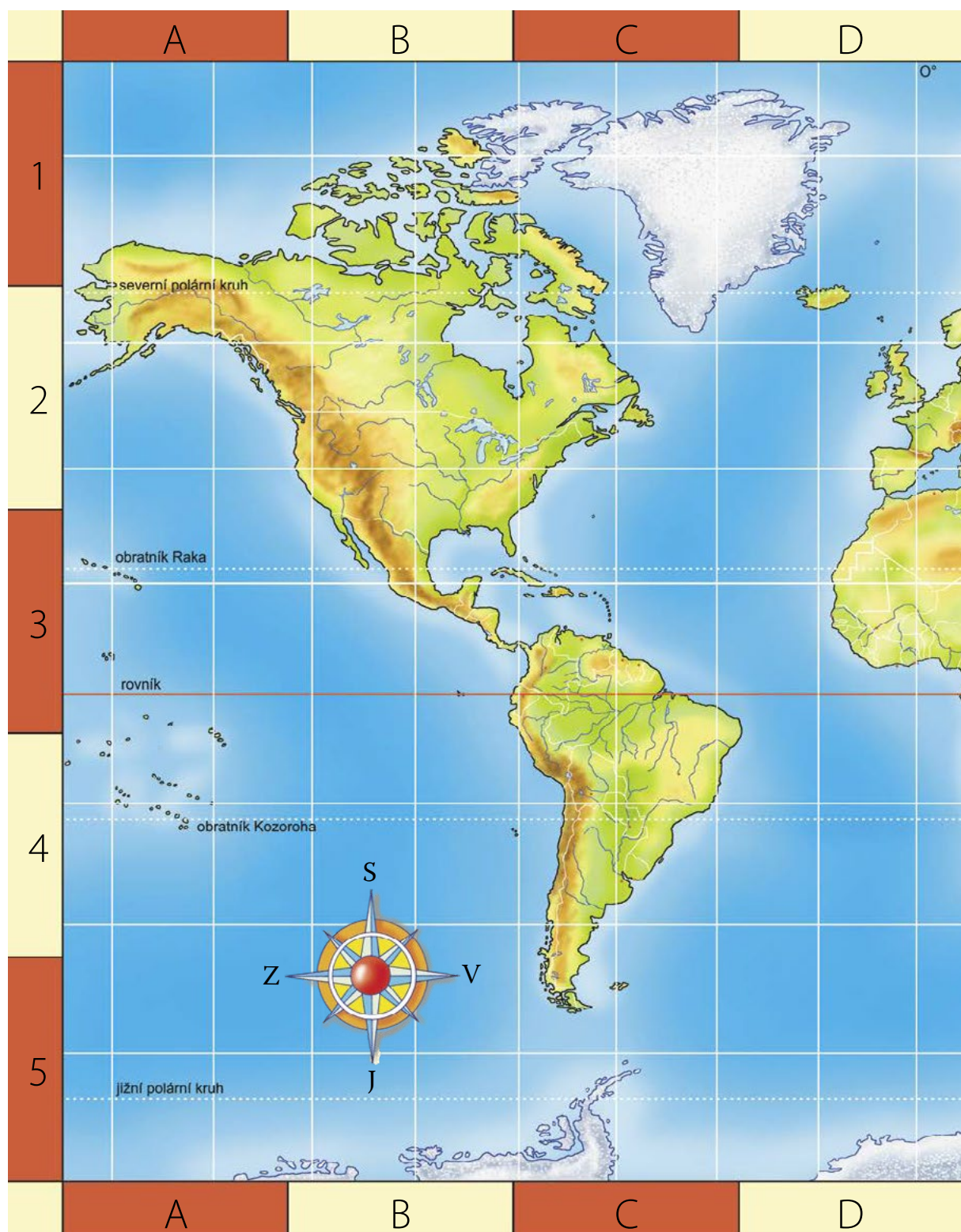
Zatímco **glóbus** (str. 6–7) je kulatý model naší planety, v případě mapy je povrch Země překreslen do roviny, obvykle na list papíru. **Mapa** je vlastně zmenšený obrázek celého světa nebo jeho části – státu, světadílu, či jen malé části území, například okresu nebo pohoří. Těm nejpodrobnějším mapám, které zachycují třeba jen jedno město – jeho domy, ulice, památky či dopravní stavby, říkáme **plány**.

Každá správná mapa má název, měřítko a legendu (vysvětlivky). **Název** je jasný – musíte hned vědět, co je na mapě zobrazeno. **Měřítko** určuje, kolikrát je mapa zmenšená oproti skutečnosti – třeba když má měřítko 1 : 40 000 000 (jedna ku čtyřiceti milionům), tak 1 centimetr na mapě představuje 40 milionů centimetrů, a tedy 400 kilometrů ve skutečnosti. Takže ta „čtyřicetimilionová mapa“ bude mít rovník dlouhý asi 1 metr, z čehož poznáme, že jde asi o mapu světa, která visí ve škole na zdi...

Konečně vysvětlivky neboli **legenda** nám, jak už z názvu vyplývá, vysvětlují, co všechno na mapě najdeme. Některé značky jsou podobné téměř na všech mapách – nížiny jsou zakreslené zelenou barvou, hory hnědou, voda modře. Jiné značky se využívají jen na některých mapách, a proto je třeba je vysvětlit. Příkladem

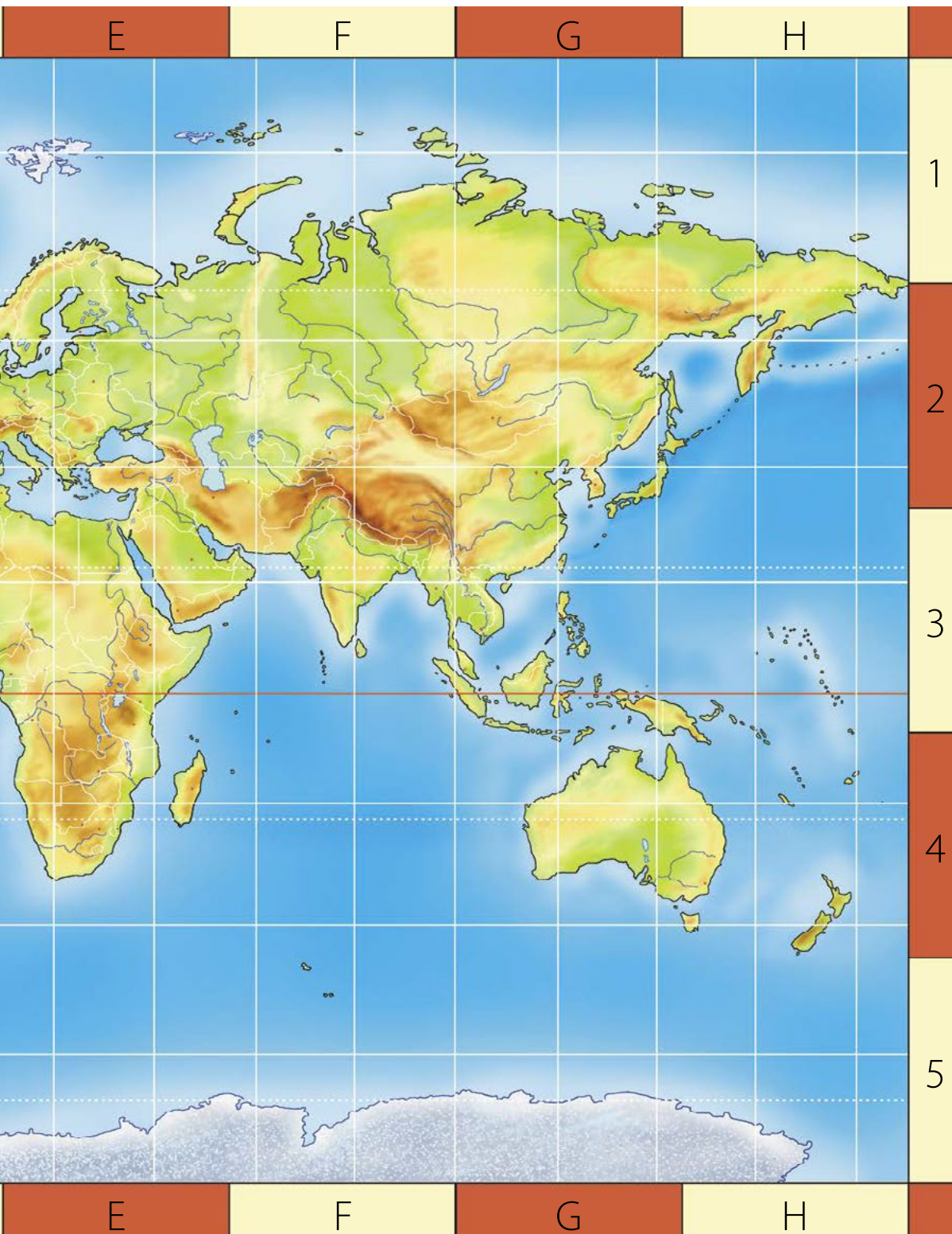
mohou být třeba značky u mapy průmyslu. Kdyby taková mapa neměla příslušný název

a legendu, asi byste si těžko význam některých značek domýšleli.

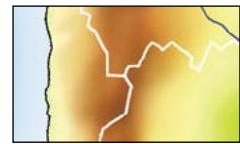

Zajímavost

Jak je možné, že Země je kulatá, ale na mapě se nám dostala do plochy? Za to může matematika, protože povrch koule nikdy přesně do roviny nepřevědte. Zkuste třeba oloupat pomeranč a jeho kůru vylisovat do přesné roviny – tu se zkrabatí, tu se roztrhne, ale žádný pěkný tvar z ní nikdy nevznikne. Každá mapa je proto, na rozdíl od glóbusu, trochu **zkreslená**, a úkolem tvůrce mapy je uzpůsobit ji tak, aby byla zkreslená co nejméně.

Legenda:

hranice státu

- Mexiko City

hlavní město

- Melbourne

město

pohoří

hora

nížina

řeka

jezero

A

B

C

D

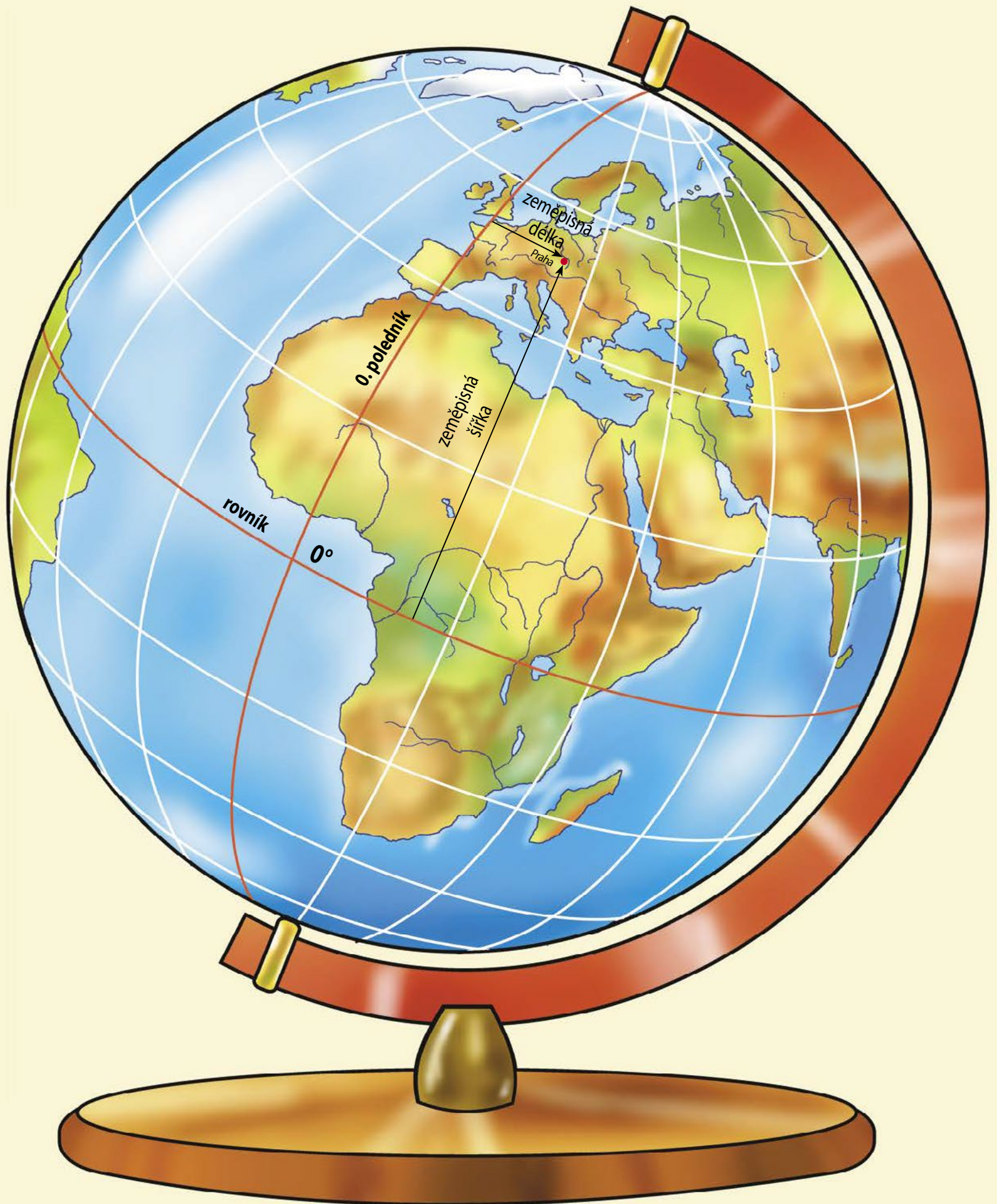
1

2

3

4

5

A

B

C

D